

Marieke Leentvaar

‘DRAAI HET ENTHOUSIASME
NIET DE NEK OM’

Foto: Theo Tangelder

Het Netwerk Platteland signaleert al geruime tijd geluiden over knelpunten in de procedures rond het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP2), en dan vooral over de bureaucratie bij subsidieaanvragen. In aanloop tot de werkconferentie die het Netwerk daarover in juni organiseert, voerde het een quick scan uit, om in kaart te brengen waar het misgaat, en waar juist niet. Marieke Leentvaar was een van de ervaringsdeskundigen die op de quick scan reageerden. Ze komt de problematiek in de praktijk veelvuldig tegen, maar werkt ook aan oplossingen. Een daarvan is de oprichting van een streekfonds.

Marieke Leentvaar is al sinds 1996 op het platteland actief met Leader, sinds 2004 als zelfstandig ondernemer in haar bedrijf Waaloord. Ze zet zich op dit moment onder meer in voor een leefbaar platteland via haar functie als Leadercoördinator van de Kromme Rijnstreek in de provincie Utrecht, en heeft een duidelijke visie op waar het misgaat – én op mogelijke oplossingen.

‘POP heeft best heldere doelstellingen, daar ligt het niet aan. Brussel heeft daarmee een helder beleid. Het probleem zit ‘m erin dat we er met z’n allen een hoop regels bovenop hebben gezet. Het is alsof we ons te veel laten leiden door mogelijke risico’s en te weinig laten inspireren door de mogelijke winst.

Ik zie een aantal punten waarop de uitvoering van POP is te vereenvoudigen. Het streven daarbij is dat een project dat voldoet aan enkele heldere voorwaarden sneller van start kan gaan. Een eerste knelpunt is de complexe inhoudelijke en financiële beoordeling. Omdat Leaderprojecten vaak bijdragen aan meerdere aspecten, zoals leefbaarheid, recreatie, landbouw, natuur, economie, is de toetsing daarvan binnen het huidige vooral provinciale systeem lastig. De projecten worden vaak vrij beleidstechnisch en sectoraal beoordeeld, terwijl ze vaak uitvoeringsgericht en integraal zijn ingestoken. Daarbij komt dat Leaderprojecten vaak meerdere gemeentes of provincies beslaan, en er bij al die partijen om geld gevraagd moet

worden. Die partijen moeten dus ook de projectvoorstellen beoordelen. Naast de financiële beoordeling dus, waar weer andere afdelingen bij betrokken zijn. Bovendien is er een monitoringssysteem opgezet, mede met de intentie de subsidiestromen voor het platteland te ontschotten. Dat heeft tot gevolg dat er met tabellen en overzichten gewerkt moet worden. Dat levert veel discussie op door de interpretatieruimte die er is, en dat werkt de dynamiek en het enthousiasme tegen. Voor mijn gevoel proberen we met zijn allen steeds meer grip te krijgen op de complexe processen door nóg meer ‘werkafspraken’ te maken.

Waar we naartoe zouden moeten is vertrouwen en verantwoordelijkheid, te vertalen in enkele heldere spelregels, een inhoudelijk toetsingskader en verantwoording achteraf, zodat het Leadergebied meer zeggenschap heeft, zoals ook bedoeld door de EU.

We zouden het proces echt moeten uitkleden tot de essentie en eens goed moeten bekijken welke regels Brussel heeft opgesteld en welke regels we er zelf bij op hebben gezet, en dan eens flink gaan schrappen, want het kost klauwen vol tijd, geld en energie.

Om met de situatie om te gaan hebben we in de Kromme Rijnstreek als Plaatselijke Groep een oplossing gezocht in een Leader Streekfonds. Dat is geen nieuw subsidiepotje, maar een instrument om de bureaucratische gang langs verschillende overheden te ondervangen.

Het streven is dat elke gemeente, het waterschap en de provincie een bedrag per inwoner overmaakt op een streekfondsrekening. Het initiatief wordt goed opgepakt door de gemeentes en het fonds vult zich. De PG beoordeelt de aanvraag op basis van het Ontwikkelingsplan en adviseert over de gewenste Leaderbijdrage én over de Streekfondsbijdrage.

Op deze manier is sneller startkapitaal beschikbaar voor aanvragers. Dat is op dit moment een struikelblok, omdat het POP-systeem slechts een laag voorschot geeft en alleen uitbetaalt op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Waar het om draait is dat de initiatiefnemers, de Plaatselijke Groepen en de gebiedscommissies hun enthousiasme behouden. Draai dat niet de nek om. Want dat is de drijfveer achter de creatieve projecten en plattelandsontwikkeling.’

→ www.waaloord.nl

QUICK SCAN

Kent u ook een voorbeeld van een knelpunt rond POP2? Geef deze dan aan ons door. Ook goede voorbeelden zijn welkom! mvanmeekeren@clm.nl
Op 23 juni organiseert het Netwerk Platteland een werkatelier over de problematiek voor genodigden.